

از ژولیوس سزار تا امیر توضع

گفتاری به بهانهٔ درگذشت امیر کویت با چند یادآوری تاریخی

مهرداد خدیر

روزنامه‌نگار

درگذشت امیر کویت و انتخاب امیر جدید برای این کشور همسایه‌بانه‌ای است برای چند یادآوری تاریخی و فراز و نشیب روابط و البته نکته‌های مهم‌تر. «نواف احمد جابر صباح» امیر فقید کویت که از سه سال قبل در این جایگاه نشست، اختیارات خود را پیش‌تر به «مشعل احمد جابر صباح» ولیعهد - امیر جدید - تفویض کرده بود و از این حیث غیبت او به ساختار سیاسی کویت شوکی وارد نمی‌کند. خود امیر فقید جانشین دیپلماتی کم‌هنگام شده بود با سابقه ۳۹ سال وزارت امور خارجه و جالب است بدانیم او نخستین وزیر خارجه بود که بعد از پیروزی انقلاب ۵۷ به تهران آمد و به دیدار رهبر انقلاب ایران رفت. دلیل آن هم چیزی نبود جز هراسی که به جان و دل کویتی‌ها افتاده بود چراکه کمتر از ۶ ماه قبل از پذیرش امام خمینی سرباز زده بودند؛ هر چند در گفتار و رفتار رهبر فقید انقلاب نشانی از کینه و خشم دیده نشد و با خاطری آسوده بازگشت.

شبهات اسامی امیران کویت بسیاری را دربارهٔ آنان به اشتباه می‌اندازد به‌خصوص درباره «جابر احمد الصباح» که جای خود را به «صبح احمد جابر الصباح» داد که از ۲۰۰۶ تا ۲۰۲۰ امیر کویت بود.

درباره امیر فقید کویت پیش از هر خصوصیت دیگر جالب است بدانیم به «توضع» شهرت داشت چراکه از بسیاری از تجملات دیگر سران عرب به دور بود و با فرمان عفو محبوبیت یافته بود.

امیر فعلی اما به‌عکس، به سوابق امنیتی شهرت دارد اگر چه چهرهٔ خندان او چنین گواهی نمی‌کند. او به جای دانشگاه‌های نظامی دوره دانشکده پلیس را در لندن گذرانده و کاشف ماجرای «العبدلی» است که به روابط ایران و کویت هم آسیب رساند.

اول بار و در رژیم گذشته کویت امیر کویت در سال ۱۳۴۶ خورشیدی به تهران آمد و به افتخار حضور او تمیزی هم به چاپ رسید.

بعد از انقلاب اولین سفر برای شرکت در اجلاس سران سازمان کنفرانس اسلامی (بعدهتر: سازمان همکاری‌های اسلامی) در پاییز ۱۳۷۶ و در دوران ریاست جمهوری سیدمحمد خاتمی صورت پذیرفت که به قصد سپس از مواضع ایران در جریان حمله عراق به کویت و میزبانی اتباع کویتی در سال ۱۳۶۹ هم بود. ایران بار دیگر بزرگوار نشانی داده و درصدد جبران همکاری کویت با عراق برنیامده بود.

در جریان جنگ هشت‌ساله هر چند کویت به غلظت دیگر کشورهای عربی منطقه از صدام حسین حمایت نمی‌کرد اما وقتی بنادر احمدی و فلیجه را در اختیار عراقی‌ها قرار داد، خشم تهران را برانگیخت تا جایی که آیت‌الله موسوی اردبیلی در نماز جمعهٔ تهران نهریب زد: «کویت، تو هم؟!» سخنی که به ضرب المثل بدل شد و هرگاه از کسی رفتاری دور از انتظار سر می‌زد، به کار می‌رفت. اگر چه اصل سخن متعلق به ژولیوس سزار واپسین فرمان‌روای روم است که به دوست خود - مارکوس برنیاتوس - گفت: «تو هم برنوتوس؟!»

رویداد

تاکید ایران بر مسئولیت پاکستان در کنترل مرزی گروه‌های تروریستی

گروه خبر: در پی حمله تروریستی اخیر به مقر فرماندهی نیروی انتظامی راسک در سیستان و بلوچستان، وزیر کشور به این استان سفر کرد و وعده بر خورد قاطع با تروریست‌ها را داد. احمد وحیدی به چابهار سفر کرد. او درباره این حمله انتقامجویانه، تاکید کرد: «دشمنان باید بدانند که هرگز از دست زرمندگان ما نمی‌توانند فرار کنند و هر کجا که باشند، تقاض اعمال زشت و ننگین خود را خواهند داد. گروهک‌های تروریستی باید بدانند آرموده را دوباره آرمودن خطاست.»

او افزود: «افراد گروهک‌های تروریستی از سوی رژیم صهیونیستی حمایت می‌شوند. انتظار ما این است که کشورهای همسایه ما نیز نسبت به کنترل مرز دقت بیشتری داشته باشند. گروهک‌های تروریستی از آن طرف مرز آمده‌اند. از همین رو انتظار داریم از طرف دولت پاکستان با کنترل دقیق مرزها با جمهوری اسلامی ایران و کنترل نقاطی که گروهک‌های تروریستی به این سوی مرز آمده‌اند، دیگر شاهد چنین اقدامات و عبور متجاوزانه‌ای به مرز نباشیم.»

از سوی دیگر، برخی از نمایندگان مجلس در پی حمله تروریستی اخیر به دولت پاکستان هشدار دادند و به گفته ابوالفضل عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس «هیئتتی از اعضای کمیسیون امنیت ملی به‌زودی برای بررسی ابعاد عملیات تروریستی عازم راسک می‌شوند.» شه‌ریار حیدری، نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نیز در پیامی با هشدار به دولت پاکستان درباره این حمله گفت: «از این نوع اقدامات کور چندین بار از سوی تروریست‌های بزدل تکرار شده و این اتفاق اخیر نیز به دلیل عدم شرایط امنیت پایدار در کشور پاکستان بوده است؛ چراکه گروهک تروریستی جیش‌الظلم که در پاکستان مستقر است، مأمن امنی برای جذب و آموزش گروه‌های تروریستی شده است.» حیدری افزود: «آنچه انتظار می‌رود این بوده که دستگاه دیپلماسی باید این حادثه را از طریق کشور پاکستان رصد و پیگیری کند و اگر قرار باشد در کشور همسایه‌ای به دلیل نداشتن اشراف اطلاعاتی و امنیتی

جذب طلاب در مدارس

بررسی خبری که وزیر آموزش و پرورش در قم داد

شادی مکی

گزارشگر هم‌میهن

«۲۵ هزار نفر از طلاب جذب آموزش و پرورش شدند.» سخنی که رضا مرادی صحرایی وزیر آموزش و پرورش در سفر خود به قم و در دیدار با آیت‌الله نوری همدانی از مراجع تقلید این شهر اعلام کرد. براساس خبر منتشر شده از خبرگزاری دولت(ایرنا) وزیر آموزش و پرورش روز پنجشنبه گفته است: «آموزش و پرورش با ۲۰۰ هزار کمبود معلم روبه‌رو بود. امسال برای رفع کمبود معلم در اقدامی کم سابقه ۷۰ هزار معلم استخدام شدند که پنج هزار و ۸۰۰ نفر از افراد جهادی، یک هزار و ۳۰۰ نفر مری قرآن از جمله آنها بود. با همکاری حوزه علمیه حضور ۲۵ هزار نفر طلبه با هدف توجه به ابعاد اعتقادی و فرهنگی دانش آموزان استخدام شده‌اند که می‌توانند زمینه‌های اعتقادی دانش آموزان را تقویت نمایند.» به عبارات دیگر در حالی که کشور از کمبود ۲۰۰ هزار معلم رنج می‌برد، بر اساس این خبر، وزارت آموزش و پرورش تنها توانسته است ۷۰ هزار معلم را در راستای جبران این کمبود استخدام کند درحالی‌که بیش از یک‌سوم این تعداد را طلاب تشکیل داده‌اند تنها علت این رویکرد و این وضعیت استخدامی نیز تقویت بنیه اعتقادی دانش آموزان عنوان شده است؛ اقدام و رویکردی که هر دو محل تأمل هستند.

روایتی دیگر

با این حال ۵ ساعت بعد از انتشار خبر ایرنا و به دنبال واکنش‌ها نسبت به این خبر، سایت اطلاع‌رسانی وزارت آموزش و پرورش در مطلبی با عنوان «شرایط کاملاً عادلانه برای رقابت تمام آحاد جامعه در آزمون استخدامی» به نقل از وزیر آموزش و پرورش اعلام کرد: «در آزمون‌های استخدامی شرایط کاملاً عادلانه برای رقابت تمام آحاد جامعه ایجاد می‌شود که بعد از اعلام نتایج متوجه شدیم ۳ هزار نفر از طلاب و جمعی از نیروهای جهادی، فعالان فرهنگی و قرآنی جذب آموزش و پرورش شدند که این امر می‌تواند در راستای تقویت بنیه اعتقادی دانش آموزان موثر باشد.»

احتمالاً با توجه به خبر اولیه ایرنا بود که رحیم عبادی، عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان، نیز در گفت‌وگو با جماران از این رویکرد انتقاد کرده و با تاکید بر اینکه این بدعت بسیار خطرناکی است که آموزش و پرورش را به دست روحانیون و حوزه‌های علمیه بسپاریم، اظهار کرده است: «من فکر می‌کنم آقایان چون در جامعه و در ارتباط با مردم ناموفق بوده‌اند، حالا می‌خواهند این آزمایش را به محیط مدارس بیاورند و مدرسه تجربه کنند؛ و با همین تجربه تلخ و ناموفق‌شان مجدداً زمینه‌بزاری و انزجار از دین را میان نوجوانان و جوانان فراهم سازند. ما ۴۰ سال در جمهوری اسلامی تجارب تلخ و شیرین زیاد

حکومتی کوتاه و پرچالش

درباره شیخ نواف الاحمد الجابر الصباح امیر تازه درگذشته کویت

داود دشتیانی

گزارشگر هم‌میهن

روز شنبه دیوان حکومتی کویت از درگذشت شیخ نواف‌الاحمد الجابر الصباح، امیر کویت، یکی از پیرترین حاکمان منطقه خبر داد. او ششمین پسر امیر دهم کویت، شیخ احمدالجابر الصباح بود که از سال ۱۹۲۱ تا ۱۹۵۰ بر کویت حکومت کرد. برادر ناتنی شیخ نواف، ولیعهد فعلی، شیخ مشعل الاحمد الجابر الصباح که ۸۳ سال سن دارد، جایگزین وی شد. شیخ نواف‌الاحمد الجابر الصباح یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های سیاسی این کشور از زمان استقلال کویت در سال ۱۹۶۲ به شمار می‌رفت.

شیخ نواف الاحمد الجابر الصباح، تنها سه سال پس از جانشینی برادر ناتنی خود شیخ صباح آل احمد، که روز شنبه در سن ۸۶ سالگی درگذشت، شانزدهمین امیر دولت کویت و ششمین امیر این کشور از زمان استقلال از بریتانیا بود که توانست در دوران کوتاه حکومتش چالش‌های بزرگی را در این کشور کوچک مدیریت و مهار کند که بحران اقتصادی ناشی از کاهش قیمت نفت در سال ۲۰۲۰ یکی از مهمترین آنها بود. دوران رهبری او بر کشورش با تغییرات عمده در خلیج فارس و بحران‌های سیاسی مکرر در این کشور نفت‌خیز همراه بود. وی در سپتامبر ۲۰۲۰ امارت را برعهده گرفت و در همان ابتدا تصمیم به عفو عمومی برخی از فعالان و محکومان امنیتی و سیاسی در چارچوب یک فرآیند جامع سیاسی گرفت.

داشته‌ایم؛ از جمله اینکه تجربه روحانیت در تبلیغ دین برای جامعه موفق نمود و به‌ویژه در نوجوانان و جوانان به جای گرایش به دین، دین‌گریزی افزایش پیدا کرد. «او همچنین گفته است: «یکی از راه‌های تأمین این ۲۰۰ هزار معلم، از طریق دانشگاه فرهنگیان است که به طور میانگین هر سال ۲۵ هزار معلم برای آموزش و پرورش تأمین می‌کند و بخشی هم امسال آزمون استخدامی معلمان است و بنا بود حدود ۷۰ هزار نفر از این طریق تأمین شوند که خیلی با تأخیر انجام و هم‌زمان با شروع سال تحصیلی نتایجش اعلام شد ولی خوشبختانه هم حساب کنیم، در مجموع ۱۰۰ هزار نفر جذب شده‌اند و حدود ۱۰۰ هزار نفر کسری معلم داشته است.»

به هر روی به نظر می‌رسد رویکرد کلی جامعه نسبت به استخدام طلاب با فرض وجود رقابت نابرابر میان طلاب و سایر متقاضیان استخدام، مثبت نیست زیرا مدرسه و نظام آموزش و پرورش پیش و بیش از هر چیز کانونی برای ارتقای بنیه علمی دانش‌آموزان و بسترسازی برای توسعه کشور در سال‌های آینده است. رخدادی که تنها در سایه آموزش و تربیت نسلی متخصص و کارآمد امکان‌پذیر است. بیکار ماندن متخصصین حوزه آموزش و پرورش و ایجاد اشتغال برای طلاب و البته با یک مأموریت ویژه تربیتی عقیدتی قطعاً آسیب‌هایی را به دنبال خواهد داشت که دود آن به چشم نسل‌های آینده خواهد رفت. در کنار این آسیب‌ها، البته نباید از نظر دور داشت که با این شیوه زمینه دین‌گریزی هر چه بیشتر جامعه و به‌ویژه نسل جوان رقم خواهد خورد. زیرا جامعه می‌داند و می‌بیند که چگونه افراد صرف وابستگی‌های سیاسی و عقیدتی و بدون داشتن تخصص لازم در محلی استخدام شده‌اند که جایگاه‌شان نیست؛ رویکرد تبعیض‌آمیزی که با شعارهای اخلاق‌محورانه دین همخوانی ندارد.

آموزش و پرورش محل آزمون و خطا نیست

علی بهشتی‌نیا، معلم و کارشناس آموزش، درباره استخدام طلاب در آموزش و پرورش به هم‌میهن گفت: «باید ابتدا انگیزه‌های شخص وزیر و تصمیم‌گیران در این حوزه را بررسی کنیم تا مشخص شود که به چه دلیل چنین اقداماتی را انجام می‌دهند. اگر هدف‌شان ایجاد اشتغال برای طلاب بوده است، مسیر اشتباهی را طی کرده‌اند.» او با تاکید براینکه این موضوع که طلاب کار پرورشی در مدارس انجام دهند نشان‌دهنده این است که تصمیم‌گیران نظام آموزشی نسبت به معلمان بدبین هستند، ادامه داد: «آنها فکر می‌کنند که معلمان توانایی اقدامات پرورشی را ندارند که با توجه به جمعیت معلمان و در اقلیت بودن طلاب در آموزش و پرورش، مسیری که معلمان پیش از این دنبال می‌کردند، ادامه خواهد یافت و طلاب تأثیری در جریان آموزش و پرورش در نظام آموزشی کشور نخواهند داشت.» به اعتقاد بهشتی‌نیا مسیری که آموزش و پرورش در استخدام طلاب می‌رود، مسیری نادرست است و دیر یا زود عواقب یا نتایج این تصمیم‌گیری مشخص خواهد شد. او در تشریح این عواقب و تبعات آن اظهار کرد: «آموزش و

